SPISY ADOLFA HEYDUKA

LVI.

OBĚTI PŘESVĚDČENÍ

SPISY

ADOLFA HEYDUKA

LVI.

OBĚTI PŘESVĚDČENÍ.

NAKLADATELSTVÍ J. OTTO V PRAZE.

ADOLF HEYDUK:

OBĚTI PŘESVĚDČENÍ.

NAKLADATELSTVÍ J. OTTO V PRAZE.

Tiskem „Unie" v Praze.

HUS.

Vše věřím, co je v písmě, avšak lépe;
jak chce to Spasitel, ne papež však,
jenž ve všem poslušenství žádá slepé
a před klamy svůj uzavírá zrak.

Na slovech jen, ne na duchu on staví,
má za zjevení Páně lidský klam
a těžkým hříchem poskvrněné hlavy
za tovaryše Krista dává nám.

Kněz má být vzorem čistoty a mravů,
ať papež jest, ať žebravý jen mnich;
či lítý vlk můž' kázati snad bravu,
když tajně bohopustý koná hřích?

Jak můž ten svátost udělovat platně,
jejž tíží jakýs hrozný hlavní hřích?
Jak může jiné rozhřešovat zdatně
ten, v jehož srdci ďábel vilnost zlíh'?

Dle svěcení jen že má k tomu práva?
Ó jaký veliký to bludů blud!
Zda proti bohu hřešit neustává?
Zda bohat má být kněz, či bratr chud?

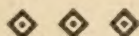
Zda Kristus odíval se lesklým zlatem,
zda kryl jej nach a zdobil zlatohlav,
když božským vzletem pod chudoby šatem
ved' k otci svému lidstva bludný dav?

Zda kupčil Spasitel náš s prebendami,
či odpouštěl jen, kdo mu zaplatil?
Ne, ne, to vše jen vaše lstivé klamy
a za nimi sám kníže pekel byl!

Co činil on, seč nejste vy, jen kněží,
on řek' toť tělo mé, mé bude zas,
ať věky na té minulosti leží,
co řekl on, to neplatí v náš čas.

Nedával oplatku svým při večeři,
chléb lámal jim a z kalicha dal pít,
on děl: Ten spasen je, kdo v Otce mého věří,
a v nebi nechtěl přímluvníků mít.

Tak činit snažím se, jak Kristus káže,
tak čiňte též, to směle volám k vám,
a teď ať katan váš mi ruce sváže,
jsem Kristem posilněn a vytrvám!

AMENOFIS.

„Pryč s bohy všemi, jak jsou v říši ctěni,
pryč se všemi, jen Ra je všeho pán;
jen slunce všemu vládne, jiných není,
jen jeden chrám má: nebes modrý stan!

Co Osirisi jsi? Co Nic, jen stíny!
Co Nebthi jest, co Set a co je Har?
Co Apis býk, co krokodil ten líný,
jež každý člověk přivést může v zmar?

Ty bohy všecky? Pryč, jich sochy zničte!
Jen jeden silný, veliký je bůh,
jej uznejte a všude ctít jej cvičte,
on řídí vše, v něm všeho tvorstva vzruch!

Ó, slunce, slunce, bože všemohoucí,
jenž vládneš vším, veď život náš i říš,
vždyť život jest tvé políbení vroucí,
jím lid i země k žití probouzíš! —“

„To, králi, klam, věz, zbořeny jsou Theby,
lid vítězí, ty v boji podlehneš,
zlá černá Hatar nekraluje v nebi —
ne k slunci, spíše k věčné noci lneš!

Jsi králem teď a ničím nedotknutý
tvůj život jest, leč přijde brzy den,
že umřeš, leč než v hrob tě dáme dutý,
před lidem budeš krutě odsouzen.

My z paměti tě lidstva vymýtíme
a jména tvého nebude znát zem,
Tvé sochy z dřeva všecky zapálíme
a z kovu jméno tvoje vydlabem!

Nic z památky tvé nezůstane v světě,
jak kdybys nebyl ani narozen,
a z nápisů tvých s jménem v mnohé větě,
tvůj hříšný podpis musí navždy ven!“

„Ej buď si, buď! Leč slunce přec je bohem,
všech větší bohů, jež jste chtěli spíš,
jen pravdu hlásím účinnější mnohem.
Ctít slunce přikazuji! Jděte již! —“

A rozprchli se kněží bouřit lidi . . . . . .
A když král umřel, vykonán byl soud.
Po celé zemi mstivost kněží slídí
a Apisa, jak dřív, ctil hloupý bloud.

A přišla doba nová, silou světla
zas jméno krále přišlo náhle v jev
a staré bohy doba ve prach smetla
a posměchem je lstivých kněží hněv. —

ALMERICH DE RENÉ ALBIGENSKÝ.

„Teď mluv, več věříš, ať se přesvědčíme,
když kacíř nejsi, volný jsi týž den,
však jsi-li jím, pak jinak učiníme
a bez milosti budeš odpraven!“

‚V nic nevěřím, jen v nový zákon boží,
ač také z něho mnohý mýtím blud
a vaše různé vymyšlené hloží;
nám zjevením je božím tvorstva pud!

Duch z Boha jest, jak jeho slovo dělo,
on s námi všude jest a v každý čas;
však z ďábla je to naše hříšné tělo,
jež stále pokouší a hubí nás!

Tož za to nikdy nepovstane z hrobu,
spíš v bláto rozpadne se, v troud a prach,
by urychlilo země květnou zdobu
a ověnčilo balvan na horách.

Pak lidská duše musí bloudit dlouze
a projít pokání a trestu směs,
než s tvůrcem svým se spojí v blahé touze
a vejde v mír, vy díte do nebes.

Jsou klamná všecka vaší církve slova,
nic není dokázáno, vše je lež;
kdo věří lžím, mře třikrát denně znova
a lidský mozek dává pod veteš.

Stůl boží neskýtá — blb jinak věří —
než bílý oplatek neb prostý chléb,
ať při mši jest, ať Páně při večeři,
kdo jinak dí, ten bez očí má leb.

Manželství pouze vilnosti je květem,
jen zástěra to jakás, více nic,
jež má skrýt hanbu nedospělým dětem,
jež poznání a pravdě spějí vstříc.

Křest čistí jen, jak voda cesty čistí,
čist aby na svět přišel lidstva druh,
proč ve vaší se topí nenávisti,
kdo nekřtěn je a k vašim výtkám hluch? —

Bloudí, kdo obrazy ctí i kdo kříže;
kdo v Boha věří, pleň je napořád,
ke smrti kříže hnusný trest se víže
a myslit na to, nemá Kristus rád.

My skrýváme se všichni v srdci Krista,
tam útočiště naše, tam náš cíl,
tam nenajde nás ďábel dozajista,
byť v skutečnosti v pekle zaklet byl.

To naše víra, naše přesvědčení,
s ní v každé době chceme jíti v boj,
leč víme též, že u ní spásy není,
spíš pověry a bludů vosí roj.

Však po nás — věk až za věkem se ztratí,
ve vhodné chvíli jiný přijde lid
a na svět Albigenští zas se vrátí,
pak bude v světě věčný mír a klid!' — —

„Vše odvclej, sic zhyneš! Bůh tak káže!"
‚Že káže? Aj, já posud neslyším,
ač srdce mé se k němu pevně váže . . .'
„Nuž, zhyneš, umřeš se vším lidem svým!

Pryč s očí, pryč, tvé bludy vzduch nám tráví,
pryč, na čakan s ním, rychle oběsit,
leč před tím kat ať trochu s ním se baví,
chce malou podívanou lid též mít!

Jsi nejhroznější zlosyn mezi všemi,
an svaté církve vyvrátit chceš říš
a símě ďábla rozsít v celé zemi;
pryč, na čakan!" — ‚Jím ondy býval kříž.'

„Pryč s mrchou, zahrabte ho v jámě jedné,
ať dokončíme kacířský ten žert,
vždyť ví, že nikdy už se nepozvedne
proto, že v peklo odvleče jej čert!“

BASILIUS BOGOMIL.

„Jsi hrozný bludař; Bulharsko se hrozí,
co lidu kážeš, zjitřena je říš
a tebou šílenci se stali mnozí,
car Petr rozhorlen je na tě již!

Car Petr káže tobě v této chvíli,
bys odvolal, co učíš: hrozný blud;
jeť mysl tvoje zmatená a šílí,
jen slovem bohat jsi, leč duchem chud!

I já carhradský patriarcha — kážu,
bys odvolal — i z Dosteru můj druh,
tak chce, sic v žalář vrhnu tě a svážu,
by poznal se tvůj pobloudilý duch.

Bůh pohněván je zběsilým tvým štvaním...“
‚Bůh, který as? Dvé bohů mám a ctím,
bůh světla Logos, před tím hlavu skláním,
a Satanael že bůh tmy, též vím.

Vím, Logos nebe stvořil, Anděl rusý,
a černý Satanael stvořil svět,
tož dílo černého v čas zhynout musí
a dílo rusého má věčný vzlet!'

„Tak zákon neučí, lžím řeč tvá hoví!"
‚Nic starý zákon není, nežli klam,
vší víry pramen jest jen zákon nový,
jej Spasitel náš stanovil všem sám!

On zdánlivě se vtělil v ženu, matku
ne v pravdě však, vždyť ďábel tělo hnět...'
„Ó bludaři, ká podivná směs zmatku,
tak blázen dí, jenž na mysli se splet.

Rač modli se, by Pán ti rozum vrátil!"
‚Jen jedna modlitba je: Otče náš,
k všem ostatním jsem navždy víru ztratil.
Sám modli se, když doposud ji máš!'

„Pojď, poznej se, my tebe vyučíme,
jen zkroušeně se vyznej a buď náš,
sic jinak po právu tě umučíme,
své hříchy dříve-li nám nevyznáš!

Pak zkroušeně jít musíš k přijímání,
až poznáš černých hříchů hrozný tlum." –
‚Aj všecka svatost vaše, milí páni,
i vaše mše je klam a nerozum!'

„Žen nenávidíš, zlehčuješ je stále,
ač ženat byls. —" ‚Aj, znal jsem víry zvěst.
Kdo zapudil je, věří dokonale,
vímť, bezženec jen bohumilým jest.'

„Sám na sebe jen žaluješ vždy více,
čím víc se vyznáváš, víc voláš smrt,
slyš, v posled vyzývám tě do třetice,
vrať k nám se, pekelný tě stíhá chrt!

Pojď! Patriarcha, já, neb biskup družný
tě rozhřešením hříchů zbaví běd." —
‚Jen Bohu vyzná vše duch Pánu služný
až přikáže mi biskup můj, náš děd!'

„Toť děsné manichejské bludy, pope!
Slyš, naposled ti velím: odvolej!..." —
‚Ne! Zruměň tělem mým, ty nebes strope...' —
„Nuž, kate, k sloupu važ a podpal jej!

Hleď, kacíři, hleď, zhynout musíš jistě;
jak ty, tak nesmí věřit žádný Řek,
spěš, odvolej, sic umřeš na tom místě!" —
— ‚Ne!' — „Nuž sloup hnusný podpal pacholek!"

GALILEO GALILEI.

A mniši vztyčili své hlavy shýblé:
„Co učíš, všecko napořád je klam,
jest pravdou jen, co hlásá svatá bible,
kde boží zjevení jsou psána nám!

Ty hlásáš proti ní, že zem se točí,
že není veškerenstva pevný bod;
bys viděl duchem, vypíchnem ti oči,
dost skrovný trest to za ďábelský svod.

Však v žaláři ti netřeba jich ani,
dost mírný to tvých podvodů je lék.
Tam dost buď tvému mudřeckému štvaní
a ne-li, dáš svou hlavu na špalek."

— ‚Nic nehlásal jsem proti pravdě svaté,
jsem o všem v duši přesvědčení pln,
řeč kasuistická mne nepomate,
mne nepoučí příboj slovných vln.

Ať hrozíte, jsem odvolání dalek,
co řekl jsem, sám Bůh mi v srdce klaď,
mne nestraší váš topor ani špalek,
mám vás i sebe znova klamat snad?' —

— „Nuž, budiž zbudována šibenice!"
— „Ne," řekl papež, „budiž poučen,
tam zkrotne v čas, až zpuchnou jeho líce,
tam v beránčí se změní tygří sen.

Dřív odvolal, nuž odvolá snad znova,
pak z Říma navždy vyhoštěný buď,
leč bludařská-li zas pronese slova,
pak neúprosná bude naše hruď!"

Když veden, ztýrán, v postrach všeho lidu,
dí mnich: „Mluv v posled, ať se skončí věc!"
I tyčí hlavu mudřec a dí v klidu:
‚Už neodvolám! Svět se točí přec!'

SAVONAROLA.

— „Nuž odvolej! Tak svatý otec káže,
„a pro trest do Říma jdi spěšně sám!"
— „Nač odvolat, co Krista s námi váže,
co páně zjevením, co pravdou — mám.

Je církev chora, nemocna je tuze,
vše plno podvodu, vše klamů směs,
je jiná k signorii, jiná k luze,
až vše se zhroutí zítra nebo dnes.

Jsme všichni stejni, před Bohem jsme rovni,
jsme všickni do jednoho jeho host,
ať papež to, ať mnichové jsou skrovní,
jeť z darů jeho všemu stejně dost.

Leč církev stále víc a více stůně,
loď její zmítána je tam a sem,
a není vůdce, kdo by z běsné tůně
byl bezpečným jí vůdcem, lodníkem.

Kdo vůdci jsou, těch duše plouží křídla,
když k svému tvůrci měla by se vznést,
lid ze zlatého touží píti zřídla
a na boháče sbalují svou pěst.

Nás pekel zbavil Kristus svojí smrtí
a věčný život našim duším dal,
co mohou různých útrap draví chrti?
Všem Kristus těžká pouta duše sňal.

Ta církev peklem straší vzdorných duší
a věčným ohněm chudým na podiv,
ať k žití radš jej v lásce k bratřím vzruší,
by z pozemských se vesel těšil niv.

Ty rány, jež jste Bohu Kristu dali,
jsou hroznější, než ony, jež měl dřív,
vy božské oči jste mu vypíchali,
když na vše zřel, je v lásce přimhouřiv.

Vy na svět vyšli jste jak lišky z léči,
na bratra se zbraní jak pomsty kat,
a vašich knížat tvrdou, planou řečí
měl zastrašen a povalen být brat.

Či nevíte, že chuďas též má duši,
a stejnou v sobě jako každý kněz,
že do ní červa, jenž ji tajně ruší,
nepřítel Páně, lstivý ďábel snes'?

Milujte lid, jeť bratr roven bratu
a rovný, biskupem je žebrák mnich,
jen s rozdílem, že procházeje chatu
má pytel vzad a biskup zpředu břich.

V těch stejnost lidí je a stejnost stavů,
v tom Spasitelův nejkrásnější zjev,
nač nad vše vyvýšenou jednu hlavu?
Jen v stejnosti je mír, v němž hyne hněv!“

— ‚Už, mnichu, dost! Tvá slova lid jen bouří,
ne církev jen, i kníže chystá trest,
a nad kacířem oka nezamhouří.
Lorenzo z Medici též hněviv jest.‘

— „Lorenzo hříšník též, an pouta volné,
ač ví, že člověk, nebes zemský host,
po smlouvě s Jesu Kristem obapolné
pout pekelných i lidských navždy prost.

Lid má být volný, radovat se z žití,
jak zákon Páně lidem káže všem,
leč u vás církve kněz klam v srdci nítí:
Věř, co chcem my, sic nejsi křesťanem!

Kadidlo k volnosti nic nezpomáhá,
ni okázalý při obřadech zpěv,
ni zpověď, ke které mnich hříšné tahá
a tělo Páně dává jim a krev.

Bůh svobody, on lidstvo štěstím daří,
on věčná Láska jest, on otcem všem,
leč kdo se s bratry pro obřady sváří,
jest podvodníkem, lhářem, despotem.

A myslíte, vy duše zaslepenci,
že despota můž lidstvo milovat?
Ať zdobí umění se všemi věnci,
je bez svobody, rab jen, plný lat.

A člověk vždy jest mrtev ve svém nitru,
když není zevně živ a svoboden,
já vedl bratry k štěstí, k žití jitru,
by v radostech snil žití krátký sen.

To není klam nic neodvolám! Dosti,
rád život položím; ať jásá Řím,
vstříc Bohu jdu, kde Kristus věrné hostí!" —
A šel, až ohně zadusil jej dým.

PIETRO CAPPONI.

„Hřích starý novému dál velí,
jenž zvedá hlavu nezmořen . . .“
Capponi, dominikán smělý,
v Florenci hlásá rozzuřen
a káže, volá po okolí:
„Smrt pomstěte Savonaroly,
jenž od vlků a od hyen
byl upálen!

Co děl a kázal, bylo z Boha,
on všecku zemi posvětil,
kam stoupla jeho tichá noha,
tam lid z nadšení vína pil!
Byl upálen, mnich bil jej, mučil,
že Lásce v Kristu lidstvo učil,
já stejně dím, jak kázal on,
až po svůj skon.

Jsme všichni stejni ve všem všudy,
ať císař, papež, voják, mnich,
ať bohatý anebo chudý,
vše jiné pro lidský je smích.
Jsme stejni před lidmi i Bohem,
nač jeden s ničím, druhý s mnohem
má na tom klamném světě žít?
Tak nesmí být!

Hle, boháč do klášterů nosí
a dává máslo, dává zvěř,
ač o kus chleba marně prosí
ta bídná chudá, lidská sběř;
slov útěcha jí nenasytí,
chce na bohatství podíl míti
a v pláči o zeď tluče leb.
Chuďas chce chléb!

Bůh přímluvou se neuprosí!
Co koná, z lásky koná jen,
ten klame se, kdo dary nosí,
by přímluvou byl usmířen;
jen kdo mu čisté srdce dává,
hodným se jeho dítkem stává,
a za zbožného srdce vzruch
mu žehná Bůh.

Jsem jedno se svým mistrem všude,
ač vím, že umru jako on,
že oheň požírat mne bude.

Leč s ním se spojím na pokon,
a věčného se doždám rána,
tam v klínu Lásky Krista Pána!“
— A příšerný kde hořel sloup,
Capponi stoup’.

GIORDANO BRUNO.

— „Mne nikdo v Boha věřit nepřiučí,
vše, co zde jest, jest vzruch a mocnost sil,
jež prostor v sobě má, čím sní i zvučí.
Zda tvůrcem toho jakýs pánbůh byl?

Jsouť víra s vědou pojmy jenom různé,
mně jenom rozum s poznáním je bůh,
jenž zhnětl v jedno ohavné i luzné,
jak chtěl a velel bujný tvorstva vzruch!

Ta tvornost odvěká vše k sobě váže,
co tušíme, co zříme ven a ven;
kdo jinak věří, jinak mylně káže,
by uspal lidstvo věčnou v půlnoc jen.

Jeť bez mezí a času vůkol všecko,
vše ovládá a řídí vlastní ruch,
blíž pravé víře bylo šťastné Řecko,
kde boha vlastního měl les i luh.

Od stupně k stupni dokonalost stoupá,
jak zákon přírody v ní zakotven,
nechť jinak káže vaše věda skoupá,
by lidstvo uspali jste věčný v sen.

Mně jednot jednota je všecko všudy
a celek zůstává vždy nezměněn,
jen částky mění se — to nejsou bludy —
a každá vlastním vzruchem ven a ven.

Jen částky v celku mění se v mé víře,
leč vývoj jejich nekonečný jest,
duch květů můž' se zdokonalit v zvíře
a zvíře v člověka se může vznést!

A zlo a dobro pojmy jsou, jen slova,
a k celku hledíš-li, zlo prchá hned,
vše obrozuje v vesmíru se znova,
jak odvěký to vzruch byl v zákon sveď." —

— ‚A kdo ti zjevil ty tvé pravdy asi?'
— „Mé nazírání v svět a rozum můj!"
— ‚A odkud ty máš?' — „Pěstily je časy
a lidstva poznání!" — ‚A tvoje zbůj!

To, kacíři, vše přeméníme záhy!'
— „A pravdou bude rozum znovu zas,
máť svět i člověk odvěké své dráhy,
a z těch je nevyšine žádný z vás!

Těch nezastaví slova papežova
a neuprosí pluky hloupých bab;
co rozum lidský ve svém chrámu chová,
to nepochopí slepý víry rab!"

— ,Ej, až tvé řeči utlumí dým dusný,
až oheň stráví každý sval i kost,
hned do Tibery vrhnem prach tvůj hnusný
a proklet budeš církví na věčnost.'

— „Tak bude, vím, leč v každé jiskře žáru
i v prášku kouře bude se mnou Bůh,
kam půjdou, půjdu též prost vašich spárů,
v hvězd kolotavé světy v nebes kruh!"

— ,Ty jinak chceš, ty nepřítel jsi Krista,
jenž za lidstvo svou svatou cedil krev,
a soudit přijde lidstvo dozajista
a na vždy skončí lidský svár a hněv.'

— „Byl člověkem, kdo narodil se z ženy,
proč v holubici měnil by se bůh?
A člověk v zášti na kříž natažený
už z hrobu nevstane, když zchlaď a ztuh'!

Jak může člověk v chléb své měnit tělo
a sebe jíst, a pít svou vlastní krev?
To všecko, vy jak dítě, stát se mělo —
Kdo okusil? Kdy pravda přišla v jev?

Vím, víra s vědou dva jsou pojmy různé,
věda je v přírodě, a v té je bůh,
a všechen život v bohu, kráse luzné,
to věř, ať slep jsi, ať jsi něm i hluch!

Bůh není zvlášť, on bydlí ve svém díle,
on v hmotě je a ve všem má svůj stan,
i v pojmech je! Je v nadšení a síle,
je nad vrch lidských snah i lidských han!"

—,To blud je, odvolej!' — „Ne, bloud tak káže!
Nač odvolat, o čem jsem přesvědčen?
bůh síla jest, jež s nebem zemi váže,
vy čemu učíte, je pouhý sen!

Jsem bezbožec! Však vy jste podvodníci!
Ne! Neodvolám žádné ze svých slov!
Nuž postavte mne trestem na hranici;
bůh jest i tam, kde budu mít svůj rov.

Je klamem vaše písmo od počátku
až do konce, až na poslední bod!
Nač všecku námahu, nač všecku hádku?
Vy díte: „Zjevení to", já dím „svod".

Jsem bezbožec, vy nástroji jste bludu,
a kážete jen výmysl a klam.
Vím, nejsem nic, nic nebyl jsem, nic budu,
a vaše písmo za tlach bláznů mám"

— ‚Ej, nutno utlumit je třeba věru
tlum bohopustých, zlotřilých tvých slov.
Než jed svůj svěříš prokletému peru,
spíš hranici ti dáme za příkrov!'

— „Tak dobře jest; nic pujdu, v nic kde není,
a nic kde není, není žalu též;
mé nezžehnete přece přesvědčení.
v čas pravda zvítězí, lež bude lež.

Dým z těla vnikne v domy vaše pyšné
a vnikne do bezduchých vašich čel
a bude dusit vaše srdce hříšné,
až z mého vzejde květin vonný pel!“

ARNOLD Z BRESCIE.

Synoda vynesla svůj krutý soud,
že mlčet věčně, něm má být ten bloud,
jenž v otčinu svou navrátil se mnichem
a jehož výmluvnost je Římu hříchem
a papež Innocenc, jenž v Římě seděl,
jej ze vší Italie vypověděl;
ať v cizině se smrti dožije
žák Abelardův, Arnold z Brescie!

Tož Arnold dříve než by času ztratil
se k mistru svému do Francie vrátil,
leč přes zátopy hany k lidstva hodu
zas sentskou navrátil se na synodu.
Však sentský opat zákeřnými slovy
Sedmému napsal králi Ludvíkovi:
„Ó pane! Věz, že lotra trpíš v říši,
a zhyneš, tvá-li vůle nepospíší
a nevyhladíš po své říši všudy
co Arnold volně káže: samé bludy."

A stalo se, prch' Arnold do Curychu,
by léčil králů nenasytnou pýchu,

a všecko kněžstvo z jeho slov se chvělo,
leč v ochraně byl Quida de Castello;
až do Kostnice prch', kde volně učil,
ač král i papež týral jej a mučil.
Když papežem se přítel Quido stal,
k návratu Arnoldovi právo dal,
jenž otevřeně hájil práva lidu,
leč novou vrhl na sebe zas bídu.
I vedl k právu lid a srdnatosti,
by nebál podlé papežské se zlosti
a šlechty zchátralé a její kliky
a soustředil se v státu republiky!

Však Roger král a papež Eugen Třetí
a vasalové jich jsou rozezletí,
že města ztratili a svoje práva
a Arnold podněcovat neustává.

Bylť papež z Říma vyhnán se vším dvorem
a protloukal jen žebrotou se skorem,
sem tamo potloukal se po tři léta,
a volnost zrála, v Římě, v městě světa.
V tom Bedřich německý byl zvolen králem
a slíbil papeži, že v čase malém
jej na trůn dosadí a národ zkrotí
a zničí vše, co k odporu se srotí,
jen aby papež také v onom sporu
se po bok jemu stavil v hněvném vzdoru,
by pomoh' vyplenit, co Arnold nasil
a v svém se Lateráně zatarasil.

Arnold byl střežen však a odveden,
lid o jeho dbal obezřelou stráž,
a v bezpečí hned z rána vyveden:
„Jdi mezi lid zas, strážce náš,
buď otcem nám, my věrný lid jsme tvůj,
jdi do kraje a chabé posilňuj,
by sílil se; snad brzy přijdou řeže,
v nichž dobudem svou volnost od papeže.“

Leč Němec Rudovous, jej znova stih',
i jal a pevně v klepetech svých měl.
„Buď dvojí stráž při jeho veřejích,
sic prchne zas a pak snad pomoc není!“

A stalo se, leč vážně v divém ržání
lid žádal Arnoldovo za vydání,
leč papež nesvolil: „Jej nevydám,
spíš věčnou kletbou církve hrozím vám,
jej budete-li poslouchati směle
a ne zas mne: náměstka spasitele!“
Leč Římané hned odvětili k tomu:
Ne, nikdy, raděj v ssutinách svých domů
chcem zahynout, to Hadriane věz,
a posel tvůj, tvůj odvážlivý kněz,
jenž přines' nám tvůj hrdý, smělý vzkaz,
byl probodnut a probodnem vždy zas,
kdo k nám se odhodlají statnou řečí;
jeť Arnold světec, který zlobu léčí,
je otec náš, je dobrodinec lidu,
nech si svůj vzkaz a nás nech v božím klidu.

A plakal Hadrian: Ó lidé zpupní.
A císař radil papeži: „Jen dupni
na tu svou rozkvašenou římskou luzu
a pusť v ni interdiktem strach a hrůzu!“

A stalo se; lid prosil, spor se vleče,
až senát v posled pokořil se kleče
i odprosil, by skončila se bída,
a slíbil hned, že Arnolda mu vydá.
Leč Arnold prch', než papež by jej soudil,
až kardinál jej chyt', an v zemi bloudil,
však nežli ve vlastní se krvi brodil,
campagnský ctitel věštce vysvobodil.

Vtom do Říma vtrh' Bedřich rozhorlen,
a papež slíbil, jak král Bedřich ždá
jej korunovat první vhodný den,
když živého mu Arnolda v moc dá,
a obuv zlíbá mu při lidu shoně
a povede mu v jízdě jeho koně!
Král svolil hned a Arnolda pln chvatu
hned papežovi poslal po legátu,
bylť Němec, vše chtěl svému ku prospěchu
hned vykonat a v hruď se tlouk' pln vzdechů,
jak štolba šel papežskou za brunou
a domů přišel s carskou korunou.

Pak hned byl Arnold do žaláře dán,
a aby nemoh' prchnout, ukován,
a žalář silnou opatřen je stráží,

z té vyvést jej se nikdo neodváží.
„Teď, buřiči, už bude s tebou dost,
nic nezmůže tvá lidu hotovost,
chtěl's bez zákonů našich hrdě žít,
chtěl's naše statky, naše práva mít,
a kam jsi koli sunul svoji nohu,
tam bouřil's národ proti nám a bohu,
chtěl's na všecko, nač žádostivě hleděl,
by měl; by v našich domech pyšně seděl,
by našich polí užíval a statků
a jeho vzpouře chtěl's a země zmatku;
tys chtěl proň maso, nám chtěl's dáti kost,
teď ztrestáme tě církve na žádost,
že proti pánům svým jsi bouřil lid,
leč zkrotneš za týden — a bude klid!"

Byl denně mučen, denně vyslýchán
a vysmíván a tupen byl a štván,
byl bit a spoután, odřena ..... mu pleš,
jen drž! Či s posvěcením v peklo chceš
a dáblům kázat, tvůj co smyslil pych,
i chlubit se jim, žes byl kněz a mnich,
by druž ďábelská v úctě se tě lekla
a nesmýkla tě do sedmého pekla,
kde na škvarek se záhy upečeš!

Proč vrátil ses a z kýho práva moci
bys klid a mír nám vzdorně vyhubil?
Lid bouříš proti svatému nám otci,
ej ďábel tobě mistrem v šalbě byl!

Jen mysli jitříš, bouříš; panské rody
i senát, lid; kam má tvá zpupnost vést? —
„Má k bohu vést, jenž žádá družné shody
a bleskem stíhne vašich duší lest!“
A svatá mše a kněžské posvěcení?
To u boha, všech otce — pranic není,
to výmysl je všecko satanáše
co rouškou podvodu, jejž církev páše!

Jen spílej dál a řády naše haň,
jen upírej nám lásku, úctu, daň,
kaž, by lid velel nám, ač dřív jen prosil,
a potom kliď, co hříchem svým jsi osil,
ty bohopustý, nectný pletichaři!
A ty, že stál jsi ondy při oltáři?
Tos leda ďáblům vzdával vděčné díky,
že kněze rdousili, tvé protivníky.
Jenž plazil ses mu u kopytných nohou . . .
Leč prosby tvé už pranic nevzpomohou,
a jisto jest, že záhy přijdeš k nim,
bys vdýchal v šílenství jich čmoud a dým;
jdouť čerti pro tebe, už mít tě chtějí,
bys změkl při škvaření na oleji,
aj, těšíš se už asi, vrahu, nuže,
kde senát tvůj a zda as peklo zmůže?
Kde senát ten, jenž kryl tvůj blud a lež?
Aj, zalezli ti roztoulaní psové,
proč nemluví dnes luzy pochopové?
Ba senát mlčel, bál se promluvit,
a mlčel šlechtic, mlčel všechen lid

a nedbal, že mu lidská práva brali
i podvolil se papeži i králi,
již starou vládu všecku na se strhli,
a ohlávky na lidu mezky vrhli.
A mnicha nutili, by odvolal,
a řekl lidu: „Bloudil jsem a lhal.“
Jen pánům sloužit musíš, sloužit máš,
ti chrání tě, jsou síla tvá a stráž,
a v úctě chovej Ježíšovo slovo,
zpět císaři dej, co je císařovo,
a pokoř se a navrať jim svůj dluh,
tak radili, čiň věrně, co chce Bůh.

Však neodvolal Arnold, mužně stál.
Já nejsem lhářem, abych odvolal.
Už nenuťte mne, dost! Chci duše klid.
V svých zemích právo jedině má lid,
to pravdy líc, vy chcete pravdy rub.
V svém právu lide stůj a nebuď hlup,
tvé jsou ty role, nivy, zahrady,
a za ty neber žádné náhrady,
a za to bojuj, statečně se braň,
a kdo to loupit chtí, těm polti skráň.
Jsi svéprávný, drž, co ti dali otci,
jen tak své bídě můžeš odpomoci!

Buď svoboden, v svá práva mužně vkroč
a nekloň se a nepros! Neotoč.
buď v Římě tím, co papež být chce sám,
či umírat chceš věčně, se tě ptám?

Vem v ruce zbraň a rychle nepoleň
a papeže i krále z Říma žeň!
Věz, mimo právo lidu práva není,
ať smrt mám hned! To moje přesvědčení.

To má je odpověď vám, rudí kněží.
A kardinálé k papežovi běží
a sápou se jak rozlkacení chrti:
„Stvrď výrok náš, mnich odsouzen jest k smrti.

Však církev římská neprolévá krve —
tož uškrťte jej, uduste jej prve,
pak jako mrchu v příklad době příští
na kacířském jej spalte popravišti,
a katům děli: „Tam jej doprovoďte",
a hnusný povel: „do Tibery hoďte,
tak nepoteče krve krůpěj jedna
a duše jeho padne do bezedna."

Když kněži konali, jak výrok zněl,
Řím všechen po dní deset v pláči dlel
a dlouhá potom léta ještě lkal
a jenom Bedřich s papežem se smál,
a korunovační když odbyt rámus,
Řím všechen zpíval „Te Deum laudamus!"

ANTONIO HOMEM.

Kněz pravé církve jesti Homem sice,
leč praví o něm svatá inkvisice,
že židovské má v úctě víry směs
a v synagogu že jde také dnes,
by po židovském kultu židům kázal.
Tož hned byl jat a biřic v jho jej vázal.

Děl inkvisitor: ‚Diakone lháři,
jed v srdci máš a lstivý úsměv v tváři;
co v pravdě jsi, co chceš?‘ „Jen duše klid.
Vy vlci jste, já prostý člověk — žid,
jenž podle svého Hospodinu vděčí,
z vás o jiném mne nikdo nepřesvědčí!“

— ‚Byls‘ jiný dřív!‘ „Než zjasnil Pán mou duši!
Teď vaše různé lži jí neporuší.
Tři máte bohy, ač prý jeden jen,
a k těm třem modlíte se den co den.
Leč já jich nedbám, na ně nevěřím,
vždyť čtvrtého má ještě — bábel — Řím!“

— ‚Ó rouhači! Jak víra tvá je malá,
jež na kněze tě v lásce vychovala,
ty divný přinášíš jí srdce vděk!
Věz, k hranici tě spoutá holomek
a spálí tě. Spěš, odvolej, jsi běden!‘

— „Ne, Adonai jest jediný Bůh jeden!
To víra má, to moje přesvědčení,
víc osob nemá Bůh, to pravda není
a nemá v nebi svatých na pomoc!
Sám řídí vše; sám od dne dělí noc
a přímluvami nemůž' býti sveden.
Sám Hospodin je, Adonai, jen jeden!“

— ‚Ó bludaři, jenž sem i tam se klátí,
jak chceš as pravou víru dokázati?
Snad s ním jsi mluvil, jenž tvůj Adonai,
snad uchystal ti duše mír a ráj,
jejž svatá inkvisice v peklo změní ...‘
— „Mým důkazem je pevné přesvědčení!
To hotov jsem svou osvědčiti smrtí!“
— ‚Nuž žebřík sem! Ať popravce jej drtí!
víc nemá dost, ač šedesát je let!
pak k hranici; bylť dosyta už klet,
ať od štíra včas očistíme víru,
zdob dejte jeho mitře z žab a štírů.

Dřív jeho rodný dům však budiž zbořen,
a v místa, kde tkvěl jeho duše kořen,
kde odchován byl ďáblem blbý troup,

s „Praeceptor infelix“ postavte sloup,
co jeho bylo, šat i knihy sbalte
a prokleto až bude, i s ním spalte!‘

— „Přec vytrvám!“ — ‚Tož můžem jiti s klidem,
hle, náměstí je přeplněno lidem:
Tož v oheň s ním, bylť ďáblem k hříchům veden!‘
— „Ne!“ volal Homem, „k pravdě tím, jenž jeden!
Sám jedin Adonai, slyš, Israeli!“
A údy jeho v ohni zvolna tlely.

JOHN BALL.

— ‚Jsi pomaten a v těžkých vězíš bludech!‘
— „Ne, leč než vy, chci všecko jinak jen,
nápravu církve v hlavě chci i údech,
noc v lidu zaměnit chci v jasný den.

Jsem proti vína přeměně a chleba
a proti zpovědi a odpustkům,
vím, co je lidu, co nám všem je třeba
i kostelům; jeť vesmír Páně dům!“

— ‚To církev svatá všecko zavrhuje!
Ty křivdy všeliké jí metáš v líc.‘
— „Tím, čemu učí, lidstvu pouta kuje,
a tradic klamných vždy má víc a víc.

Jsem proti papežství, nač to? Již dosti!
Nic nespasí nás nežli čistý mrav,
jen v Boha důvěra a vzorné ctnosti,
ne to, co papež chce a kněží dav!“

— ‚Nuž, k smrti přichystej se, umřít musíš!‘
— „Nuž umru rád, již odveďte mne hned!“
— ‚Až ráno znovu k životu se vzrušíš,
zříš světlo boží jistě naposled.

Hleď, s rozsudkem tam posel králův kluše,
nuž slyš, než ze žaláře půjdeš ven!‘ — — —
— „ „Chce králová, chci já, jak velí duše:
John Ball buď z vůle naší svoboden!

Má každý právo mínění své říci
a každý dle své vůle volně věř!“ “ —
I rozprchli se kněží bledí v líci,
a rozprchla se lidu dravčí zběř.

URIEL DA COSTA.

Stará židovská obec v Amsterodamě
dostala poctou převzácného hosta,
je kanovník to v Lisabonském chrámě
příznivec její, Uriel da Costa.

Žid tajný, vždycky vlídně k nim se choval,
ač za zbožného katolíka platí,
přec z Portugalska sám se vystěhoval
a poznovu chce dát se obřezati.

Jestiť mu klamem bible zákon nový,
jen v starý zákon věří ještě z části,
čímž co den, stále nevlídnými slovy
se proti němu zmáhá hněv a záští.

Byl židem dřív, leč jezovitův mocí
stal křesťanem se, ba i knězem záhy
a přemýšlí a badá dnem i nocí
a zkoumá věr těch náboženské dráhy.

Chce jak dřív židem být zas v obci židů,
chce odpřisáhnout vše, co činil prve,
a dotvrdit, co vyzná v duše klidu
hned při obřízce pečetí své krve.

Je veden v synagogu v židů davu
v ornátě kanovníka s zbožnou myslí,
na prsa krásnou skloněnu má hlavu
a přes tvář bledou černé vlasy svislý.

— ‚Rci,‘ starší rabín dí: ‚než vykonáme,
co k přestoupení k nám tě zase vedlo?‘
— „Co přesvědčením všickni v srdci máme,
nechť oko jistotou to neprohlédlo!“

— ‚Aj, věříš nyní v slova bible naší?‘
— „Tak jest, jsouť snesena v ní boží slova
i jeho proroků, leč to mne plaší,
že porušena v ní zvěst Mojžíšova!

Že rabíni k ní znešvařili víru,
svou tradicí a porůzným svým žvastem,
jež nepovedou lidstvo k zřídlu míru,
což teprv k Bohu a nadvěkým slastem!“

— ‚Ty klameš se!‘ — „Nuž mluvte, v lži kde tonu?
Bible se odkloňuje stále všady
od Mojžíše a jeho od zákonů;
jsouť vašich starých rabínů to řády.

Rabínské zákony v ní zlým jsou tmelem,
čím je jich víc, tím klamáni jste více —
já rabínských jsem mluvků nepřítelem
a proto odstupuji od tradice.

A v Talmud nevěřím, jej nenávidím,
tlach, výmysl to lstivých talmudistů,
za výklady těch ztřeštěnců se stydím;
jeť snůška klamů na každém v něm listu."

— ‚Tož křesťanem jsi přec; k nám šels jen klamně!'
— „Ne; nevěřímť též v nesmrtelnost duší!"
— ‚Tos kacířem! A římskou v Amsterodamě
i víru židů nauky tvé ruší!

Ej, šílené je tvoje přesvědčení,
že jinak zněly věty prorokovy,
že bible čistým božím slovem není,
že stejnou tobě lží jak zákon nový!

Tak židem nejsi, k Římu nechceš státi
a to nám tvrdíš tady smělost v líci,
buď sami můžeme tě potrestati,
buď upálit tě nechat inkvisicí!

Jsi bludař úplný, leč náš jsi nyní,
my toužíme mít ve své obci klidu
a ztrestáme tě, nežli přijdou jiní,
jimž budeš lhát snad, že jsi z krve židů!

Leč dej se spálit, domů pospěš hbitě,
zkad přišel jsi, zde lépe nebude ti;
v ukrutnou kletbu všichni proklejí tě
než v klasy vymetá tvé ďáblí setí.

Zde v klatbu budeš dán, kde žid je, všude
a vyhnán pryč, pak rci, co počneš sobě?
Tam inkvisice zas tě stíhat bude,
a víš, jak ukrutná je v naší době!

Buď křesťan jsi, neb žid; pak drž, cos řekl
a kráčej vírou určené ti dráhy,
ne abys od jedné se k druhé vlekl
a kolísal jak podvodníků váhy.‘

— „Já setrvám!“ — ‚Nuž zde tě nestrpíme,
tys povrhelem židovského rodu,
jen klamati nás chceš, to dobře víme
a k jiné víře vést lid ve zlém svodu.

Ven z víry židovské té vymrskáme
a zhyneš jako vyvrhelec obce!‘
—„Já setrvám!“— ‚Náš lid tvůj odpor zláme.
Nuž, z města vyženeme klamorobce!‘

— „Nuž dobře, učiňte, dřív padnu ale,
než pod vašimi pruty, vlastním studem;
mé ducha zjevení a přemýšlení stálé
vy ubožáci nazýváte bludem?“

A mrskán je, jak přání židů chtělo,
a věrní tlačí se, by podíl brali
na trestu Costově, až třesoucí se tělo
do krve zmrskali a rozedrali.

Zas volá velrabína povel krutý:
‚Sám mrskej se a za tebou žid každý
ať tě též mrská! Sem ty švižné pruty,
však páchals víc než loupeže a vraždy!

Pak vydáme tě inkvisici svaté
a jejich otcům k radosti a k díku,
ty věrných židů býlí jedovaté,
ty římské církve lstivý pokladníku!

U obou hřešil jsi, tož trestán přísně
buď tam i církví naší ubohou,
zde vymrskáme z žalářní tě plísně,
tam nechť tě spálí s pouty na nohou!

Největším trestem, víš, je mrskání to,
největším trestem z usvědčených bludů . . .‘
Leč Costy nebylo těm vůkol líto,
ač „smrt mi dejte,“ prosil v těžkém trudu.

Až sestry syn, jejž krutost hnětla taká,
z lidskosti nad ním silou odhodlanou
té hanby zbavil strýce ubožáka
do srdce vystřelenou ostrou ranou.

Vzat jiným biřicem pak Costa k děku
a odnesen je ohně na hranici,
tak padl židem v smír zběsilých vzteků,
a římským kněžím v oběť inkvisici!

DIOGO DE ASSUMÇAO.

Diogo, mnich z kláštera Františkánů,
zle církev zhanobil a dal jí ránu,
an tvrdil, že co v bibli stojí svaté,
lze věřit, ostatní že býlí jedovaté!

V té bibli jen, děl, jak ji židé znají,
je pravá víra, jak ji vyznávají,
jen židu Buh je pouze v pravdě velký,
vše jiné výklady mám za padělky.

Vše, co nám vykládal kdys člověk planý,
je hrozný blud, veň věří oklamaný,
kdo dosíci chce vírou duše klidu,
má věřiti jen podle bible židů!

To pravíš ty? Jsi těžce duchem chorý,
mníš více znát, než svaté církve sbory?
jen v bludu zatonul's, jak jiskra v dýmě,
mníš víc snad znát, než svatý otec v Římě?

Tenť stejně bloudí s vámi, dozajista,
jen bible víra židovská je čista,
jež k Bohu povznáší a srdce léčí, —
z vás o jiném mne nikdo nepřesvědčí!

Sám podpaluješ hranici své smrti,
sám na sebe chceš strhnout kletbu věčnou,
jež v propast skácí tě a rod tvůj zdrtí
a v hanbu uvrhne tě nekonečnou.

Ne, setrvám. Už pojďte, duchem choří,
a spalte mne; hle, hranice už hoří,
a vášně nepokoj se zmáhá v lidu,
chci vás být prost a doždáti se klidu!

Jen podle bible konati se patří,
a proto vírá má mne s židy bratří,
ji zjevil Hospodin sám lidstvu židu,
jen v ní je mír a cíl věčného klidu.

Co mimo ni, je lidský tlach a klam,
však v klášteře svém mnoho přátel mám,
již stejně věří v stejném přesvědčení,
že mimo v židech pravé víry není!

Stál s ohněm v oku, s jasem v bledé líci;
pak v žalář uvržen byl inkvisicí,
nechť bránil se, tak znělo rozhodnutí:
Pryč, odsouzen jsi církví ohněm k smrti!

A s tebou zhyne Thamar Barrocasa;
jen z lásky k Tobě stejně v lidu hlásá,
a druhů jiných pět, též Františkáni,
a zemřít musíš zítra v době ranní.

Radš hned, již pojďte ruče, duchem choří,
a pospěšte, než hranice vám shoří,
nenechte čekat na divadlo lidu,
chci vás být prost a doždát srdce klidu!

Však umru rád, vždyť strádám drahné časy;
spěš, věrná Thamar, zvon už konec hlásí,
ať dosvědčíme v Bohu přesvědčení,
že mimo židy pravé víry není!

Když na hranici veden byl mnich krásný,
tu z hrdla v posled zazněl výkřik hlasný:
Ó poslyšte mne, bratři, kde jste kteří,
jest pravá víra jen, co židé věří!

A zlíbal Thamar. Zaslzeli mnozí,
leč svatá inkvisice lidu hrozí,
jenž prchá hrůzou k moři v divém honu,
by ušel krutým soudcům Lisabonu.

OBSAH:

BÁSNICKÉ SPISY
AD. HEYDUKA.

Souborné vydání překrásných písní, zpěvů epických i těch palčivě vlasteneckých českých dum Heydukových náleží k nejkrásnějším literárním podnikům českým. Knih Heydukových jest hezká řada! Byl a jest Heyduk jedním z našich nejplodnějších básníků. Od první knihy jeho básní až po naše dny 55 svazků hlásá jeho neutuchající svěžest tvůrčí. A jsou mezi nimi díla, která literární historik zařadí vždy mezi stěžejné zjevy naší literatury! Máme je autorem v souborném autentickém vydání uspořádány i doporučujeme veškerým přátelům původní poesie české soubor básní Heydukových k zakoupení do všech českých knihoven.

		Brož.
1.	***Nové cigánské melodie.*** S pod. básníka 2. vyd. . . .	K 1·80
2.	***Ptačí motivy.*** Cyklus I.—IV. 2. vyd.	» 3·30
3.	***Sekerník.*** Román veršem z Povltaví, 2. vyd.	» 3·80
4.	***Cymbál a husle.*** Cyklus I.—III.	» 6·—
5.	***Tři skazky.*** (Braček-ptáček. Záměny. Sudice.) . . .	» 1·40
6.	***Dřevorubec.*** Kresba ze Šumavy. Druhé vydání. . . .	» 2·50
7.	***Milota.*** Báseň lyricko-epická	» 2·—
8.	***Básně z r. 1865.*** I. svazek	» 1·80
9.	***Básně z r. 1865.*** II. svazek	» 1·80
10.	***Zpěvy pošumavského dudáka.*** I. Písně	» 1·60
11.	***Zpěvy pošumavského dudáka.*** II. Zvěsti	» 1·40
12.	***Zpěvy pošumavského dudáka.*** III. Děje	» 1·40
13.	***Dumy a dojmy.***	» 1·40
14.	***Za dlouhých večerů.***	» 1·30
15.	***Rosa a jiní.***	» 1·80
16.	***Na černé hodince.***	» 1·40
17.	***Parnassie.***	» 1·40
18.	***V zášeru minulosti.***	» 2·20
19.	***V polích.***	» 2·20
20.	***Pod Vítkovým kamenem.*** 2. vyd.	» 3·—
21.	***Černé růže.***	» 1·40
22.	***V zátiší.*** Druhé vyd	» 1·80
23.	***Lotyšské motivy.***	» 2·—
24.	***Z rodných hor.***	» 2·—
25.	***Pohádky duše.***	» 2·20
26.	***V samotách***	» 1·80
27.	***Básně z r. 1859.*** 3. vyd.	» 2·20
28.	***Dědův odkaz.*** 7. vyd.	» 2·—
29.	***Ritornelly***	» 2·20
30.	***Z pouti na Kavkaz.***	» 1·40
31.	***Biblické zvěsti.***	» 1·40
32.	***Na přástkách.*** 2. oprav. vyd.	» 1·30
33.	***Dvě básně výpravné*** (Mohamed. Píseň o bitvě na Moravském poli) 2. vyd.	» 1·60

		Brož.
34.	*Cestou*	K 1·60
35.	*Zaváté listy.* 2. vyd.	» 2·50
36.	*Z denníku toulavého zpěváka*	» 1·40
37.	*Obrázky.* Díl I. 2. oprav. vyd.	» 1·40
38.	*Dudák.* 2. vyd.	» —·50
39.	*Na vlnách.* Román v písních 3. vyd.	» 3·80
40.	*Znělky*	» 1·30
41.	*Východ a Západ*	» 1·80
42.	*Obrázky.* Díl II. 3. vyd.	» 1·—
43.	*Běla.* Idylla z Pootaví.	» 3·—
44.	*Oldřich a Božena.* Idylla. 4. vyd.	» 1·40
45.	*Bohatýři.* Zpěvy historické. 2. vyd.	» 2·—
46.	*Škůdci a dobrodruzi*	» 2·80
47.	*Lesní kvítí.* Třetí opravené a rozmnožené vydání . .	» 2·20
48.	*Za volnost a víru.* Druhé vydání	» 4·20
49.	*Od Tater a Dunaje.* Ohlasy.	» 2·20
50.	*Co hlavou táhlo*	» 5·20
51.	*Hořec a srdečník*	» 1·80
52.	*Vzpomínky literární*	» 2·80
53.	*Rozmanité zvěsti a drobné děje*	» 2·—
54.	*Několik pověstí z Pošumaví*	» 1·60
55.	*Slovensku*	» 2·40

Ceny včetně drahotní přirážky. Poštou a na venkově o 5% více.

Básnické dílo Heydukovo lze také odbírati *v sešitech*, buď postupně veškery spisy, nebo každý básnický svazek zvlášť.

Ilustrovaná, umělecky vypravená básnická kniha
Adolfa Heyduka

NA POTULKÁCH.

Ilustrovali V. JANSA a E. BOHÁČ. Za K 3·50.

Šťastná kniha básnická, lyrické ohlasy přírody, umělecky ztlumočené

Mimo souborné básnické spisy Heydukovy vyšlo:

ŠÍPY A PAPRSKY. Básně, brož. . . . . . . K 2·—

HOŘEC A SRDEČNÍK. Básně . . . . K 2·50

Ceny včetně drahotní přirážky. Poštou a na venkově o 5% více.

Veškera díla Heydukova jsou na skladě v každém knihkupectví.

NAKLADATELSTVÍ J. OTTO V PRAZE,
Karlovo nám. 34.

NAKLADATELSTVÍ
J. OTTO
SPOL. S R. O.